

Франклін Делано Рузвельт

Франклін Делано Рузвельт — 32-гий президент США (1933 — 45), демократ. Був губернатором Нью-Йорка 1929 — 33. Став президентом під час депресії, почав економіку нових справ, реформу соціальних програм. Саме ці дії зробили його дуже популярним серед населення. Після початку Другої світової війни він запровадив програму ленд-лізу для підтримки військових союзників і підготував Атлантичну хартію. Коли США вступили у війну в 1941, проводив багато часу в переговорах з главами союзницьких держав

роки провів у Гайд-парку, маєтку батьків, у мальовничому районі на березі річки Гудзон, напівдорозі між Нью-Йорком і столицею штату Нью-Йорк — містом Олбані.

Батько й мати часто брали єдиного сина з собою у поїздки в Європу, залучаючи його до вивчення іноземних мов, історії і мистецтва.

До чотирнадцяти років Франклін навчався з викладачами вдома. Вивчав французьку і німецьку мови, багато читав книжок з історії й мистецтва.

Захопився колекціонуванням марок, мріяв про морські подорожі, полюбив плавання яхтою.

У 1896 року батьки віддали сина у аристократичну приватну школу в Гротоні, біля Бостона. Його було прийнято відразу до третього класу. До програми входили латина, грецька, французька, німецька мови, історія. Франклін засвоїв багато моральних принципів, зокрема: не на компроміс і зла, бути чесним працелюбним і освіченим.

У 1900 — 1903 роки Рузвельт — студент Гарвардського університету. Вибрав курси: англійська і французька літератури, латина, історія, ораторське мистецтво, право, економіка та інші. Протягом років навчання активно співпрацював у студентській газеті, був головним редактором, входив до складу засновників «Фонду допомоги бурам».

У 1903 року закінчує Гарвард і навіть отримує диплом бакалавра. Наступного року — вступ у юридичну школу Колумбійського університету. У 1905 року одружився на Елеонорі Рузвельт. У 1907 року Франклін Рузвельт закінчив юридичну школу. Випускні іспити не здавав і тому не отримав диплом. Він стає практикантом однієї із юридичних фірм Нью-Йорка. Вів справи в суді, вирішує конфліктні ситуації.

несоудаванні кризі. У лютому 1933 року всій банківській справі загрожував крах, і було кілька випадків голодної смерті в країні, яка страждає від надлишку продуктів харчування. Однією з областей, куди відразу після вступу на посаду втрутився уряд Рузвельта, оголосивши чотириденні банківські канікули (Bank holiday) та ввівши “Надзвичайний закон про банки”, була система грошового і кредитного обігу США. Усі заходи в цій галузі служили трьома цілями: радикальна реформа досить хаотичної банківської справи, нагляд і контроль за торгівлею цінними паперами, а також (найважливіше) — створення законних підстав для інфляційної політики держави, щоб подолати дефляцію за допомогою нової грошової емісії.

Період, що почався світовою економічною кризою 1929-1933 рр. і завершився перемогою сил антигітлерівської коаліції займає особливе місце в історії. Роль Рузвельта та його оточення у визначенні принципів та реалізації соціальної та зовнішньополітичної стратегії, спрямованої на збереження і зміцнення економічних і зовнішньополітичних позицій США, виключно велика. 15 квітня 1935 у Білому домі у Вашингтоні Франклін Рузвельт підписав перший в історії міжнародний договір “Про охорону художніх і наукових закладів та історичних пам’яток (Пакт Реріха)”.

У кімнаті першого поверху Білого дому, де був камін, президент сідав перед мікрофонами провідних радіостанцій і починав розмову. Він вмів створювати переконання у слухачів, що ставиться до них, як до своїх друзів, говорив простою, зрозумілою мовою, не приховуючи труднощів. Його слухали мільйони американців. Вони сприймали слова президента як звернення до них персонально, так і до нації загалом.

З 1933 року у 6 січня 1945 року Рузвельт 31 раз виступав на радіо. За свідченням очевидців, розмовам передувала ретельна підготовка: регулярне ознайомлення з листами американців, стеження за реакцією преси. Виступи склали збірник «Розмови біля каміна». В них говорилося про конкретні закони щодо реалізації «Нового курсу», і навіть про дії США під час Другої та Першої світової.

У Рузвельта склалися відкриті відносини з пресою. Він уникав поставлених питань, виявляв знання обстановки і пояснював підґрунтя прийнятих рішень, вмів пожартувати, швидко знайти дотепну відповідь. Ні за кількістю, ні за якістю прес-конференцій з ним не міг зрівнятися жоден з попередників. Було неправдою стверджувати, що ці свої плани Рузвельт реалізовував без опору і протидії. «Розмови біля каміна» показують, які труднощі виникали під час здійснення «Нового курсу» — й у Конгресі, і у Верховному суді, і з боку монополій, і усередині демократичної партії, й у зовнішній політиці.

Під час 2 президентського терміну 8 млн. осіб одержали роботу. Індекс промислового виробництва піднявся з 58 пунктів у 1932 року до 101 пункту з 1934 року. Обсяг соціального страхування становив 3 млрд. доларів, національний дохід збільшився на 30 відсотків. Другий термін був відзначений спадом виробництва навесні 1938 року. У виступах біля каміна звучали нові теми: про заходи зі стабілізації економіки, про майбутнє запровадження справедливих норм праці, надання допомоги безробітним, збереження урядових витрат на громадські роботи, про розширення банківського кредиту та інші.

США на початкових етапах займали позицію нейтралітету і ізоляціонізму, історично сформовану у політичних та громадських колах країни. Існувало переконання, що географічно Америка захищена від основних театрів війни двома океанами — Тихим і Атлантичним. Це знаходило відображення у законах про нейтралітет 1935, 1936, 1937 і 1939 років.

Так, закон 1935 року забороняв експорт із США зброї, боєприпасів і військових матеріалів у воюючі країни. Закон 1936 року робив виняток для країн Латинської Америки. Закон 1937 року (коли йшла громадянська війна в Іспанії) забороняв постачання зброї та військових матеріалів країнам, де йшла громадянська війна. Закон 1939 року (коли у війну вступили Англія й Франція) дозволяв продаж американської зброї державам, які були у стані війни з Німеччиною. США ж залишалися на позиціях нейтралітету до нападу Японії на Перл-Харбор.

У 1940 році, напередодні президентських виборів, Рузвельт вирішив не висувати своєї кандидатури на третій термін. Коли на конвенті демократичної партії, що проходив у Чикаго, почали зачитувати послання Рузвельта небажання балотуватися, зал вибухнув вигуками: «Америка хоче Рузвельта», «Усі за Рузвельта»... Наступного дня його одностайно обрали кандидатом. У такий відповідальний час Рузвельт змушений був погодитися.

Вперше за історію США Рузвельт втретє поспіль став президентом США. 1941 — 1942 стали визначними у внутрішній і зовнішній політиці США. У зв'язку з вступом Сполучених Штатів у війну почалася велика перебудова економіки в бік розвитку оборонних галузей.

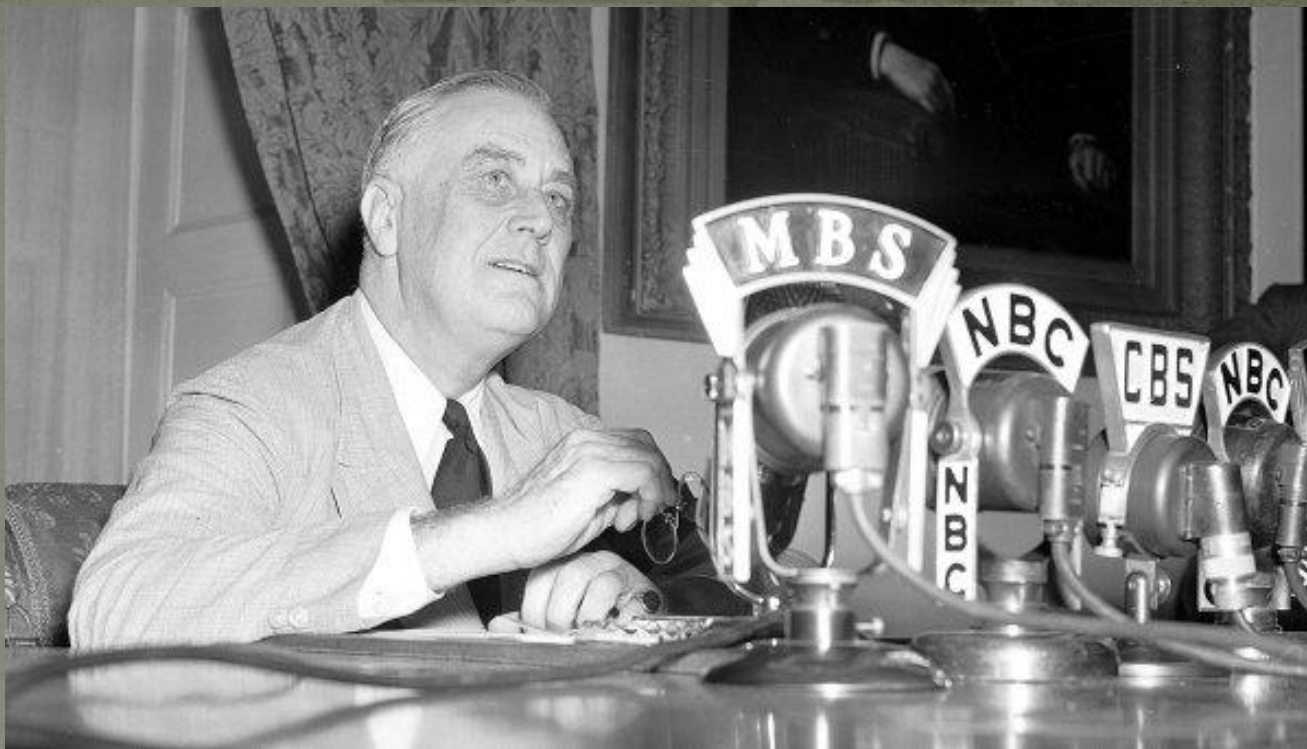
Держава фінансувала спорудження військових заводів, виділяла кошти приватного сектора для укладання військових контрактів. Створювався механізм управління мобілізаційної програмою.

У зовнішній політиці після нападу гітлерівських військ на Радянський Союз розроблялися ідеї формування антигітлерівської коаліції, принципи ведення коаліційної війни та коаліційної стратегії. Задля реалізації цих планів доводилося долати залишки ізоляціонізму, пораженьських настроїв і недружніх, часом грубих випадів противників військового співробітництва із Радянським Союзом. Були потрібні політична наполегливість і здоровий глузд в оцінці військового стану та перспектив протиборства, пошук об'єднавчих стимулів військового і політичного співробітництва.

У 1944 року Рузвельт дав згоду балотуватися на четвертий термін. Головнокомандуючий не міг залишити свою армію. Він прагнув реалізувати ідею створення після війни Організації Об'єднаних Націй. Незабаром він поїхав у Ялту, де 4 — 11 лютого 1945 року, відбулася конференція президентів: Радянського Союзу, Великобританії. 1 березня 1945 року Рузвельт виступив на об'єднаному засіданні Конгресу зі звітом про Ялту. На жаль, зустріч із американськими законодавцями виявилася останньою. Президент поділився своїми враженнями про перебування у Ялті. «Я, — розмовляв з президентами, читав про Варшаву, Лідіце, Роттердамі і Ковентрі, але бачив Севастополь і Ялту! І знаю, що у Землі неспроможні існувати одночасно німецький мілітаризм з "християнським милосердям».

Президент вже обмірковував свій виступ на майбутньому засіданні ООН. «Світ, який ми будемо, — зазначав Рузвельт, — може бути світом, побудованим на спільних зусилля всіх країн...». Кримська конференція «покликана позначити кінець системи односторонніх дій, замкнутих блоків, сфер впливу, балансу зусиль і від інших подібних методів, що були століттями і завжди безуспішними...».

Після напружених місяців 1945 року Рузвельт вирішив відпочити в улюбленому ним «Уорм-Спринге». Там сонячного і теплого дня його наздогнала смерть — крововилив у головний мозок. Дотримуючись його заповіту, Рузвельта поховали в Гайд-парку, на його батьківщині, де він провів своє дитинство, де розпочав своє політичне сходження.

Ім'я Франкліна Делано Рузвельта увійшло в історію як США, так і інших країн. А до його ідей, практичних кроків у політиці люди поверталися знову і знову. Шукали відповіді на свої питання.

До Франкліна Рузвельта жодна людина не займала пост президента США більше двох термінів підряд. Багато в чому це було наслідком традиції, що йде від Джорджа Вашингтона, першого президента США, що відмовився балотуватися на третій термін.

Порушення Рузвельтом цієї традиції призвело до її оформлення у вигляді закону та прийняття 22-ї поправки до Конституції США. Поправка була запропонована вже через 2 роки після смерті Рузвельта (у 1947 році) і вступила в силу в 1951 році, під час другого терміну Гаррі Трумена.

Оскільки пост Президента США можна зайняти не тільки в результаті виборів (віце-президент стає президентом після смерті або відставки свого попередника), в поправці передбачено положення про те, що виконання повноважень Президента США протягом хоча б двох повних років прирівнюється до повного президентського терміну.

Поправка не мала зворотної сили, через що Гаррі Трумен мав теоретичну можливість балотуватися на третій термін — хоча його перший термін тривав майже повні 4 роки, він не був обраний на нього, а отримав у результаті смерті Рузвельта (через 3 місяці після чергової інавгурації).

Трумен не скористався цією можливістю і в 1952 році відмовився від участі у виборах.

Цитати Рузвельта

В політиці ніщо не відбувається випадково. Якщо щось трапилось — значить так було задумано.

Нам немає чого боятися, окрім страху.

Де б не було порушено мир — він опиняється під загрозою всюди

Ми повинні стати великим арсеналом демократії.

Прошу Вас скласти про мене враження по ворогах, яких я здобув.

Я не найрозумніший „хлопець” у світі. Але я вмію підбирати розумних співробітників.

Якщо ви правильно поводите себе з людьми, вони поведуть себе правильно з вами... в 90% випадків.

Це великий недолік людини, що повний гаманець „бурчить” гучніше, ніж порожній шлунок.

Війна — це грубий, нелюдяний і абсолютно непрактичний метод з'ясування стосунків між владами різних держав.

Правила далеко не завжди святі, на відміну від принципів.

Скільки експертів — стільки й точок зору.

Справжня особиста свобода неможлива без економічної безпеки і незалежності. Голодні та безробітні люди — це кадри для диктатури.

Виконала учениця 10-Б класу

Басій Ірина

Львів

2016